

ИНТЕРНЕТДАГИ ТАХДИДЛАРДАН ОГОХ БҮЛИНГ!

Бугунги мураккаб даврда Интернетда фойдали маълумот билан бирга зарарли ахборот ҳам кенг тарқалмоқда. Айниқса, имон-эътиқодга раҳна солувчи, дину диёнатга путур етказувчи ва инсонни залолатга бошлайдиган материаллар авж олмоқда.

Айниқса, экстремистик оқимлар ёшларни мутаассиблаштириш ва уларнинг онгига бузғунчи қарашларни сингдириш ҳолатлари кучаймоқда. Бундай қалтис вактда ёш авлодда ақидапараст ғояларга қарши мағкуравий иммунитетни мустаҳкамлаш ва уларни ғоявий хатарлардан огоҳ этиш долзарб вазифа бўлмоқда.

Шу боис, экстремистик хуружлар хусусиятлари, шундай таҳдидлардан ҳимояланиш йўллари, ижтимоий тармоқлардан фойдаланиш одоблари, оқимлар фаолиятига қонуний баҳо кабиларни мухтасар шаклда баён этиш орқали халқимизни, айниқса, ёшларни замонавий хатарлардан огоҳ этишини лозим топдик.

ЭКСТРЕМИСТИК ХУРУЖЛАР ХУСУСИЯТЛАРИ

— ДЕЗИНФОРМАЦИЯ (ёлгон ахборот тарқатиш) – бу усул орқали маҳаллий уламоларни асоссиз маълумотлар билан обрўсизлантириш орқали уларга бўлган ишончни сусайтириш;

— МАНИПУЛЯЦИЯ (омма онгини бошқариш) – экстремистик ғоялар орқали ёшлар онгини ўз манфаатларига йўналтириш. Айрим давлатларда содир этилган ғалаёнлар (“рангли инқилоблар”, “араб баҳори”) кўринмас кучлар томонидан манфур мақсадга йўналтирилган ахборот хуружининг оқибатидир;

ОГОХ БҮЛИНГ!

– РУХИЙ ТУШКУНЛИКДАН ФОЙДАЛАНИШ – ҳаётда қийналган, турмушда муаммоларга дуч келган кишиларни моддий манфаат эвазига ўз томонларига оғдириш;

– ИФВОГАРЛИК, МИШ-МИШ ТАРҚАТИШ – маълум гурухлар ва шахслар томонидан диний соҳадаги ислоҳотлар, диний ташкилотларнинг фаолият йўналишларига, конститутцион тузумга қарши ҳаракатларни уюштиришга тарғиб этиш. Буни уюштириш учун ижтимоий тармоқлар, масалан, “Телеграм” да канал очиш, унда саҳналаштирилган жараёнларни акс эттириш, обуначилар тўплаш ва кейин уларни тўс-тўполонларга чақириш;

– Ислом динидаги тушунчаларни бузиб талқин этиш. Жумладан, “хижрат” қилиш, “жиход” да иштирок этиш, “шаҳид” бўлиш даъвосида Сурия ва Ироқ давлатларининг уруш бўлаётган ҳудудларига чорлаш ҳамда “манқурт – жангари” ёки “тирик бомба” га айлантириш;

– ЎЗЛАРИГА ЭРГАШМАГАН БАРЧА МУСУЛМОНЛАРНИ ва уларни тўғри ийлуга чақирган ёки қарши чиққан уламоларни куфрда айблаш;

– МУСУЛМОН МАМЛАКАТЛАРИДА ЮРТ РАҲБАРИГА ҚАРШИ ЧИҚИШ, мавжуд тузумга бўйсунмаслик ва давлат тўнтишини уюштиришни тарғиб қилиш ҳамда тинч аҳолини жорий ҳукуматга қарши гиж-гижлаш.

ТАХДИДЛАРДАН ҲИМОЯЛАНИШ ЙЎЛЛАРИ

✓ аввало ҳар қандай ахборот-маълумотни таҳлил қилиш, манбалари, муаллифлари ким эканини билиш ва ундан кейин хулоса чиқариш;

✓ ёшларда хабарлар моҳиятига етиш малакасини ҳосил қилиш. Зоро ҳар қандай хабар ҳам тўғри ва холис бўлавермайди. Ҳар бир маълумотни текшириш тўғрисида Аллоҳ таоло шундай дейди: “Эй мўминлар! Агар сизларга бирор фосиқ кимса хабар келтирса, сизлар (ҳақиқий аҳволни) билмаган ҳолингизда бирор қавмга азият етказиб қўйиб, (кейин) қилган ишларингизга пушаймон бўлмаслигингиз учун (у хабарни) аниқлаб текшириб қўрингиз!” (Хужурот сураси 6-оят);

✓ экстремистик кучлар ўз мақсадини амалга оширишда ҳатто Аллоҳнинг каломи ва Пайгамбар алайҳиссаломнинг ҳадиси шарифларини ҳам бузиб талқин қилишдек қабиҳ ишларга алданиб қолмаслик;

✓ юртимиз уламолари, имом-домлалари ва илм аҳллари ҳақида нотўғри маълумот, тухмат ва уйдирмаларни қасддан тарқатилаётгани теран англаш. Чет элларда туриб юртимиз дин пешволари тўғрисида нотўғри, тухмат тарқатадиган шахсларнинг асл қиёфасини билиб олиш;

✓ Фуқароларимиз ватанпарварлиги ва миллий қадриятлар атрофида бирлашишни нотўғри баҳолайдиганлардан сақланиш;

- ✓ Ахборий хатарлар ва бундай таҳдидларга қарши чин эътиқод билан туриш ва ёшларда бузғунчи ғояларга қарши раддия бериш қоби-лиятини шакллантириш;
- ✓ Диний материалларда соф диний ақидалардан оғишганлик, дин асосларини нотүғри талқин этиш, динлараро адоват ва нафрат қўзғатиши каби тарқатиш тақиқланган материалларни “улашиш” маъмурӣ ва жи-ноий жавобгарликка олиб келишини унутмаслик керак;
- ✓ Ёшларда медиа макондаги материалларга нисбатан “бу – яхши, бу – ёмон” деган қатъий фикрни пайдо қилиш, яъни мафкуравий имму-нитетни ҳосил қилиш;
- ✓ Ўзбекистон мусулмонлари идораси тизимидағи диний ташки-лотлар, соҳа ходимларига оид расмий сайт ва ижтимоий тармоқларидағи ишончли мақолаларни мутолаа қилинг.

ИЖТИМОЙ ТАРМОҚ ОДОБЛАРИ

- ✓ Аввало ниятни тўғри ва мақсадли қилинг. Расул алайҳиссалом: «Албатта амаллар ниятга боғлиқдир», деганлар (*И мом Бухорий*).
- ✓ Умр қисқалиги, вақт ғаниматлигини унутманг! Улуғлар: “Вақт қилич кабидир. Агар сен уни кесмасанг, у сени кесади”, деганлар. Барча муваффақиятлар калити вақтнинг қадрига етишдадир.
- ✓ Ким билан дўст бўлаётганингизга эътибор беринг! Набий алай-ҳиссалом: “Киши дўстининг динида бўлади. Сизлардан бирингиз бир киши билан дўстлашишмоқчи бўлса, (унга) яхшилаб қарасин”, деганлар.
- ✓ Дуч келган, ўзингиз танимаган одамлардан илм олишдан сақла-нинг. Динингизни қайси манбадан, кимлардан олаётганингизга эътибор беринг. Муҳаммад ибн Сирин айтади: «Илм – диндир. Динларингизни кимдан олаётганингизга қаранглар».
- ✓ Ҳар бир ўқиладиган, кўриладиган ва эшитиладиган нарсаларнинг барчаси динимиз рухсат берган нарсалар бў-лиши керак. Одамлар кўрмаса ҳам, Аллоҳ қўриб турганини эсдан чиқармаслик лозим.
- ✓ Ўзгалар билан яхшилик ва тақвода ҳамкорлик қилиш ҳамда ёмонлик ва душманликда ҳамкорлик қил-маслик зарур. Аллоҳ таоло айтади: «Яхшилик ва тақво-йўлида ҳамкорлик қилинг. Гуноҳ ва душманлик йў-лида ҳамкорлик қилманг» (*Моуда* сураси, 2-оят).

- ✓ Ижтимоий тармоқлардаги материалларга «лайк» босиш ёки “улашиш”дан эҳтиёт бўлинг. Агар сиз «лайк» босаётган ёки улашаётган чиқишларда ман этилган матери-аллар бўлса, уни бошқаларга тарқалишига сабабчи бўласиз. Бундай иш билан ўзингиз ва яқинларингиз ҳам эътиқодий ҳам жиноий хатарга қўйманг!

ЭКСТРЕМИСТИК ОҚИМЛАР ФАОЛИЯТИГА ҚОНУНИЙ БАХО:

Экстремистик оқимлар фаолиятида турли шаклларда иштирок этиши Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг қуидаги моддалари асосида жиноий жавобгарликларга олиб келади:

- 154-1-модда. Чет давлатларнинг ҳарбий хизматига, хавфсизлик, полиция, ҳарбий адлия органлари ёки шунга ўхшаш бошқа органларига хизматта кириш, ёлланиш;
- 156-модда. Миллий, ирқий, этник ёки диний адоват қўзғатиш;
- 159-модда. Ўзбекистон Республикасининг конституциявий тузумига тажовуз қилиш;
- 216-модда. Жамоат бирлашмалари ёки диний ташкилотларни қонунга хилоф равища тузиш;
- 216-1-модда. Гайриқонуний жамоат бирлашмалари ва диний ташкилотлар фаолиятида қатнашишга ундаш;
- 216-2-модда. Диний ташкилотлар тўғрисидаги қонунчиликни бузиш;
- 244-1-модда. Жамоат хавфсизлиги ва жамоат тартибига таҳдид соладиган материалларни тайёрлаш, сақлаш, тарқатиш ёки намойиш этиш;
- 244-2-модда. Диний экстремистик, сепаратистик, фундаменталистик ёки бошқа тақиқланган ташкилотлар тузиш, уларга раҳбарлик қилиш, уларда иштирок этиш;
- 244-3-модда. Диний мазмундаги материалларни қонунга хилоф равища тайёрлаш, сақлаш, олиб кириш ёки тарқатиш;
- 246-модда. Контрабанда (... диний экстремизм, сепаратизм ва ақидапарастликни тарғиб қилувчи материалларни Ўзбекистон Республикасининг божхона чегарасидан ўтказиш).

Диний-маърифий
сайт ва ижтимоий
тармоқлар рўйхати

Жаҳолатга
қарши маърифат
йўналишидаги
мальумотлар базаси

Шаръий савол-жавобларга ихтисослашган
сайтлар, ижтимоий тармоқлар, ботлар ва
Кол-марказ: **(78) 150-33-44,**
Fatvo.uz, savollar.muslim.uz,
<https://t.me/diniysavollar>,
<https://t.me/muminalaruzb>

Муфтий Нуриддин домла
ҳазратларининг “Исломда
вatan тушунча” китоби

Шайх Мұхаммад Содик Мұхаммад
Юсуф раҳимахуллохнинг
“Дин насиҳатдир” китоби

«Хизбут-тахрир»
фитнасидан огохлантириш»
номли китоб

“Ихтилофлардан сакланайлик”

Электрон китоблар

“Оиласда фарзанд тарбияси” (1-3)